

maşk ve Amman dil akademileriyle Hindistan İlim Akademisi'ne üye seçilen Korkîs Bağdat'ta vefat etti.

Korkîs Avvâd, Anistâs el-Kermilî'nin sadık bir öğrencisi olmuş, onun ölümünden sonra Ya'kûb Serkîs'ten istifade etmiştir. Bağdat'taki Mektebetü'l-müsennâ yayınevini sahibi Kâsım Receb ile aralarında sağlam bir dostluk kurulmuş, birçok âlim ve şarkiyatçı ile onun vasıtasıyla tanışmıştır. Kâsım Receb'in çıkardığı *Mecelletü'l-Mektebe* ve diğer dergilerde çok sayıda bilimsel makalesi yayımlanmıştır. Kardeşi Mihâil de değerli bir âlimdir.

Eserleri. Korkîs'in çeşitli alanlarda almış kadar eseri bulunmaktadır. Başlıca eserleri şunlardır: *Nübez târihiyye fi uşûli esmâ'i'l-emkineti'l-'Irâkıyye ve fevâ'idi hâze'l-bahş* (Bağdad 1952); *el-Mahtûâtü'l-'Arabîyye fi Mektebeti'l-Methafi'l-'Irâkı bi-Bağdâd* (I-II, Bağdad 1957); *el-Mahtûâtü'l-'edebiyye fi Mektebeti'l-Methafi'l-'Irâkı* (Bağdad 1958); *el-Mebâhişü'l-luğaviyye fi mü'ellesâtü'l-'Irâkıyyine'l-muhtesîn 1800-1965* (Bağdad 1965); *Uşûlü esmâ'i'l-mevâzi'l-'Irâkıyye* (Kahire 1967); *Muştalahâtü 'ilmi'l-cirâhât ve't-teşrih* (Bağdad 1968); *Muştalahâtü muşkâvemeti'l-mevâd ve hendeset isâleti'l-mâ'* (Bağdad 1968); *Mu'cemü'l-mü'ellifine'l-'Irâkıyyîn fi'l-ķarneyni't-tâsi' 'aşere ve'l-'işrîn 1800-1969* (I-III, Bağdad 1969); *el-Halîl b. Ahmed el-Ferâhîdî: Hayâtüh ve âşâruh fi'l-mevâzi'l-'Arabîyye ve'l-ecnebiyye* (Bağdad 1392/1972, kardeşi Mihâil ile birlikte); *Sibeveyhi İmâmü'n-nühât fi âşâri'd-dârisine hilâle işney 'aşere ķarnen* (Bağdad 1398/1978); *Meşâdirü't-türâşî'l-askerî 'inde'l-'Arab* (I-III, Bağdad 1401/1981; askerlik, savaş, savaş alet ve silâhlarına dair 6733 Arapça ve 837 adet diğer dillerde yazılmış eser yazma nüshaları ve baskılarıyla incelenmiştir); *Aķdemü'l-mahtûâtü'l-'Arabîyye fi'l-mektebâti'l-'âlemi'l-mektûbe münzû şadri'l-İslâm hattâ seneti 500 (1106)* (I-II, Bağdad 1982); *Hazâ'inü'l-kütübi'l-ķadime fi'l-'Irâķ münzû aķdemî'l-'uşûr hattâ seneti 1000 li'l-herreti* (Beyrut 1406/1986); *Meşâdirü'n-nebâtâti't-ķibbiyye 'inde'l-'Arab* (Bağdad 1406/1986; eserde şifalı bitkilere dair Arapça 631 kaynak yazmalarının bulunduğu kütüphaneler, basıldığı yer ve tarihleriyle tanıtılmıştır); *Edebü'r-resâil beyne'l-Âlûsi ve'l-Kermelî* (Beyrut 1407/1987, kardeşi Mihâil ile birlikte; Mahmûd Şükrî el-Âlûsî

ile Anistâs el-Kermelî arasında yazılmış olan dil, tarih, kültür, edebiyat, uygarlık, yazma ve basma eserler gibi konulara dair 542 mektubun tahkikidir, diğer eserleri ve yaptığı neşirler için bk. Korkîs Avvâd, *Mu'cem*, III, 62-66; a.mlf., *ez-Zehâ'irü's-Şarkıyye*, I, 43-124; Celîl Atıyye, VII-VIII [1990], s. 131-159).

BİBLİYOGRAFYA :

C. Avvâd, *Mu'cemü'l-mü'ellifine'l-'Irâkıyyîn*, Bağdad 1969, III, 62-66; a.mlf., *ez-Zehâ'irü's-Şarkıyye* (haz. Celîl Atıyye), Beyrut 1999, I, 17-124; Mahmûd M. Tanâhî, *Medhal ilâ târihi neşri't-türâşî'l-'Arabî*, Kahire 1405/1984, s. 223; İbrâhim es-Sâmerrâi, *Mecâlisü Bağdâd*, Bağdad 1985, s. 198-202; Hamîd el-Matbâi, "Korkîs 'Avvâd fi şireti", *A'lâmü'l-edebe fi'l-'Irâkı'l-hadîs*, London 1994, II, 533-535; Ahmed el-Alâvine, *Zeylül-'A'lâm*, Cidde 1418/1998, s. 159; M. Hayr Ramazan Yûsuf, *Te'timmetül-'A'lâm*, Beyrut 1418/1998, II, 27-28; Nizâr Abâza - M. Riyâz el-Mâlih, *İtmâmü'l-'A'lâm*, Beyrut 1999, s. 212-213; Celîl Atıyye, "Bibliyografya Korkîs 'Avvâd", *Etudes orientales*, VII-VIII, Paris 1990, s. 131-159; a.mlf., "Korkîs 'Avvâd: Râ'idü'd-dirâsâti'l-bibliyografıyye", *'Âlemü'l-kütüb*, XIV/1, Riyad 1413/1993, s. 2-12.

MAHMÛD EL-ARNAÛT

KORKU

(bk. HAVF).

KORKU NAMAZI

(bk. SALÂTÜ'L-HAVF).

KORKUT, Besim

(1904-1975)

Boşnak asıllı âlim.

Travnik'te (Bosna) doğdu. Korkut ailesinden Ahmed Münib Efendi'nin oğludur. İlk öğreniminden sonra Travnik Rüşdiyesi, Saraybosna'daki Okrużna Medresesi ve Kadılık Yüksek Okulu'ndan mezun oldu (1925). Yüksek öğrenimini Ezher Üniversitesi'nde tamamladı. 1931'de memleketine dönünce liselerde din dersi öğretmenliği yaptı. 1940-1944 yıllarında Saraybosna'daki Yüksek İslâmî-İlahiyat Okulu'nda İslâm tarihi öğretimi görevlisi olarak çalıştı. 1945'te Saraybosna'daki Diyanet İşleri Başkanlığı'na üye seçildi, bir taraftan da lise öğretmenliğine devam etti. 1947-1950 yılları arasında Bosna-Hersek Halk Hükümeti'nin Millî Eğitim Bakanlığı ile Yüksek Öğrenim ve İlmî Müesseseler Komitesi'nde çalıştı. Araştırmacı olarak görev yaptığı Saraybosna Şarkî-

yat Enstitüsü'nden "ilmî danışman" unvanıyla emekliye ayrıldı (1967). Daha sonra Saraybosna Üniversitesi Felsefe Fakültesi Doğu Dilleri Bölümü'nde sözleşmeli hoca olarak Arapça dersleri okuttu. 30 Kasım 1975'te Saraybosna'da vefat etti. Arapça ve Almanca bilen Besim Korkut daha çok Arapça'dan Boşnakça'ya yaptığı çevirilerle tanınmış, makalelerinde çeşitli ilmî konuların yanı sıra Arapça ve İslâmî ilimler alanında yayımlanmış klasik eserlerin ve dergilerin tanıtımına önem vermiştir.

Eserleri. 1. *Istorija Islama* (Sarajevo 1935). İlkokulların yedinci sınıfları için kaleme alınan İslâm tarihi ders kitabıdır. 2. *Kratak Pregled Povijesti Islama* (Sarajevo 1935). Muhtasar bir İslâm tarihidir. 3. *Gramatika Arapskog Jezika za I i II Razred Klasiĉnih Gimnazija* (Sarajevo 1952). Liselerin bir ve ikinci sınıfları için hazırlanmış Arapça gramer kitabıdır. Eserin üç ve dördüncü sınıflar için hazırlanan II. cildi basılmamıştır. 4. *Kelila i Dimna* (Sarajevo 1953). Korkut ayrıca on beş kadar binbir gece hikâyesini tercüme etmiş, bu hikâyeler kitap halinde de yayımlanmıştır (Beograd 1953-1959; Sarajevo 1955, 1960). 5. *Arapski Dokumenti u Drżavnom Arhivu u Dubrovniku-Al-Wathâiqu l-'arabiyyatu fi Dâri l-mahfûzâti bi Madînatu Dubrovnik* (Dubrovnik Devlet Arşivi'ndeki Arapça belgeler [I, Sarajevo 1960; II, Sarajevo 1961; III, Sarajevo 1969]). 6. *Kur'an s Prevodom* (Sarajevo 1977, 1979, 1984). Kur'an-ı Kerim'in Boşnakça'ya ilk çevirisi sayılmaktadır.

BİBLİYOGRAFYA :

Bisera Nurudinović, *Bibliografija Jugoslovenske Orientalistike 1945-1960*, Sarajevo 1968, s. 30, 31, 35, 36, 40, 47, 49-52, 69, 200; a.mlf., *Bibliografija Jugoslovenske Orientalistike 1961-1965*, Sarajevo 1981, s. 21, 33, 57, 61, 93, 94, 157, 173; a.mlf., *Bibliografija Jugoslovenske Orientalistike 1918-1945*, Sarajevo 1986, s. 106; İsmet Binark - Halit Eren, *World Bibliography of Translations of the Meanings of the Holy Qur'an. Printed Translations 1515-1980*, İstanbul 1406/1986, s. 397; H. Ćar-Drnda, "Korkut Besim", *Leksikon Pisaca Jugoslavije*, Novi Sad 1987, III, 265; Mustafa Ćeman, *Bibliografija Boşnjaĉke Knjiţevnosti*, Zagreb 1994, s. 326, 338, 428, 458, 524; Mahmud Trajlić, *Ishtaknuti Boşnjaci*, Sarajevo 1998, s. 148-152; a.mlf., "Besim-ef. Korkut (1904-1975)", *Preporod*, VI/24, Sarajevo 1975, s. 14; V. Arandjelović, "Korkut Besim, Stare Arapske Pripovetke", *Borba*, XXV/114, Beograd 1960, s. 10; Sulejman Grozdanić, "Prof. Besim Korkut 1904-1975", *POF*, XXV (1975), s. 6-8; Kasim Dobraĉa, "Besim-efendija Korkut (Kratak Osvrt na Źivot i Rad)", *Glasnik VIS*, XXXIX/1 (1976), s. 68-77.

MUHAMMED ARUĀI